

АЗƏРБАЙҶАН

Азərbaycan İazычылар Иттифакынын
ајлы әдәби-бәди журнaлы

БУ НӨМРӘДӘ:

АЗƏРБАЙҶАН ХАЛҶЫНЫН ӘМӘК ГӘКРӘМАНЛЫҶЫ

Азərbaycan КП МК-нын ва Республика Али Советинин Азərbaycan ССР-ә Ленин ордени тагдым олунмасына һәср едичмиш тәнтәһәли ичласы	3
Л. И. Брәжнев јолдашынын иттиги	5
Н. Ә. Әлијев јолдашынын иттиги	11

Н. ЧАВИДИН АНАДАН ОЛМАСЫНЫН 100 ИЛЛИҶИ

Мөһмәд Чәфәр — Зәкиһи Јарадчылдыг Јолу	15
Гулам Мөһмәдли — Әдәби мәрүшәләрим	24
Вәхтијар Ваһабзәде — Романтик идеаллар шын	26
Мәһди Мөһмәдов — Чавиддин сәнәтиәр (биринчи мәғалә)	28
Илләрин о үзүндә... (Туран Чавиддә мусәбибә)	40
Рәфиғ Зәка Хәндан — Бүсәји Чавидә (ше'р)	55
Вағиф Бәһмәли — «Ајри дејил, чүнки бирини данмд...»	58

НӘСР

Шәмә Ариф — Гыһамәјин мәһи (роман, шивәли)	58
Муса Гочәјев — Иттиһия (новелә)	146
Әли Сәбри — Хәтирәләр, дуғулар	153

ПОЕЗИЈА

Әтиғ Зәјналлы — Ше'рләр	120
Тәфиғ Мәһмуд — Ше'рләр	131
Әләкбәр Сәләһзәде — Ше'рләр	134
Мәтләб Мисир — Ше'рләр	137

ТӘВРИК ЕДИРИК

Бүсәји Аббасзәдәнин 60 јашы	130
Ј. Гарајев, Т. Мә'симов — Јаһанна вәкәт мә'јитин илә	140
Елм очагынын 50 јашы (Нисәмә әдәби Әдәбијат Институтунун 50 иллини)	174

АШЫҶ СӘНӘТИ: ПРОБЛЕМАЛАР, МУЛАҺИЗЛӘР

О гәдәр тәдбирләримиз вар ил... (Н. Ариф мусәбибә)	177
Тағи Хәлтанлы — Гөһмәләр	180
Мөһмәд Аслан — Устад сәвәдүн вәшһиндә	182

КИТАБЛАР, РӘ'ЛӘР

Расим Нәбиоглу — Гәһмәләр ва вәшһиндә	186
Оруч Гөһгаали — Көкәд вәр ва оғуһ түсүрәләр	189

төрчүмәси

11

НОЈАБР

1982

Аларыр ону олума догру!
 Көрүр өмрүнүн гарлы, туфанлы ғышыны,
 Даждандырымыр үмидди, нурлу ахтарышыны.
 Ишлөйр, арзусуна жетэңэ гэдэр
 Үрәңи кеданэ гэдэр,
 Елэ ки, өзүнэ кэлр,
 Еши ахтарышларыи
 на жатыр, на динчалыр...
 сорагында учур,

Арзуларыи,
 Хајалларыи гучагында учур.
 Бир дөфө ону дунјасында алдылар,
 Јатагына салдылар.
 Дунјандулар: «Динчалени,
 Бир аз өзүнэ кэлсин».
 Бир кечэ гөрнбө мө'чүлэ олду,
 Намы гөрхду...
 Кордүлэр, алим Јохдур бтагда,
 Јохдур Јатагда.

Белрәглэ Јүјүрдүлэр,
 Олса да һәр тараф бағлы,
 Ахгардылар ону эли чырағлы...
 Сан демэ,
 келнб аг халатыны,
 Јашајыр
 өз дунјасында сон һәјатыны...
 Көзүкләр: мани, ал, сары,
 Санки отагда
 Бүтүн дунјанын
 ишыгылары, шуалары...
 Алим элларини
 кејә узада-узада,
 Улдулардан тута-тута
 Ишыгын үстүнэ,
 Шуанын үстүнэ кәлә-кәлә,
 Чеврилиб агаппаг бир һејкәлә.
 Јүјүрдү бир гадын, на ғышгырыг, на һарај...
 Күллү шалыны
 билмәдән јерэ салды,
 һејкәлини гаршысында
 бир һејкәл кими галды.

БОҒУЛАН ДАЛҒАЛАР

Далғалар шаһэ галхды,
 һәр далға санки дағды,
 Бир-биринни дальнча даг Јериди, даг ахды.
 Дағлар гатар-гатарды,
 Дивар-дивар учалыб,
 Бәндләр ғыран,
 Атлар кими ғышгыраи,
 Ушаг ушаг далаһан,
 Гылыч-гылыч тогушан,
 Ашыб-дашан, вурушан
 Далғаларын һарајы
 Учурду бирчэ анда неча-неча сарајы!
 Нәһәнк бир бурулғаны
 Кәл ғырыныи ичиндэ бир учурум Јаратды.
 Јаратды бирдән-бирэ
 Кәл фәвварэ, кәл тәпэ,
 кәл шәләлэ, кәл дәрә!

Бирдән баган далғалар,
 Бирдән Јатан далғалар
 Јенэ, күкрәди, галхды,
 санки күтләди, галхды!
 Јенэ дағлар учалды,
 Јелкән-Јелкән габарыб,
 дивар-дивар учалды.
 Јенэ дағлар сөкүлдү,
 Мин-мин ичкәјә дөнүб
 Јағыш-Јағыш төкүлдү.
 Гәзәб атына минмиш
 огулдулар далғалар,
 Бу гәзәбин өзүндән доғулдулар далғалар!
 Вурушуб Јорулдулар,
 Бу гәзәб ичиндэ дә боғулдулар далғалар!

ҺЕЧ ВАХТ УНУТМУРАМ

Оғлумла, ғызымла вернб сәс-сәсэ,
 Бир сәдэ, мейрибан һәјат сүрмүшәм,
 Пислик етмәсәм дә һеч вахт, һеч кәсэ,
 Вахт олуб, һәјатда пислик көрмүшәм.
 Бә'зәп сарсылмышам дәрндән, дәрн —
 Писликләр өзүмэ, ше'римэ олуб.
 Анчаг гәрибәдир, бу писликләрин
 Сонралар чоһусу хејримэ олуб.
 Гаршыма ишығлы бир баһар кими
 Чыхыб тәмәннасыз Јахшылығлар да.
 Чатыб имдадыма хиласкар кими,
 Гојмајыб сыхылам чәтиндэ, дарда.
 Гоғдум үрәјиндән гәзәби, кини,
 Јохдур е тнбары сәрвәтин, варын.
 Гоғдум тәрәзијә һәр икисини —
 Јүкү ағыр олду Јахшылығларыи.
 Һәр заман, һәр јердэ үз тутурам мән
 Умндэ, ишыға, күнәш сары,
 Бүтүн писликләри унутурам мән —
 Уиуда билмирам Јахшылығларыи.

БИР ҺӘЈӘТДӘ ОДУН ГАЛАҒЫ

Көрдүм бир дағ кәндиндэ,
 Бир сәни һәјәтиндэ
 одун галағы,
 Көрдүм
 гарда, шахтада
 Түстүләнән очағы.
 Көрдүм ев саһибинни
 Сәләгәсини;
 Итирмәјнб пајызда
 Бирчэ дәгнәсини
 Јохлајыб,
 Доғрајыб
 Бир-бир Јығыб үст-үстэ,
 Чәркә-чәркә,
 Күлүр,
 гачыр,
 чыгырыр,
 Бир ана, бир гадын
 Тез-тез оилары чагырыр.
 Сәлэ едиб
 Галаг-галаг одуну,
 Гучаг-гучаг одуну,
 Дудум
 Бир сәни, бир аиләни
 Истисини, одуну.